

**БУЛГАН АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН ЭЭЛЖИТ
XIV
ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ**

2023 оны 02 сарын 20 өдөр

Дугаар 01

Булган сум

┌ Булган аймгийн 2023 оны төсөв баталсан
тогтоолд өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9 дэх заалт, 48 дугаар зүйлийн 48.1 дэх хэсэг, Төрийн албаны тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.17 дахь хэсэг, Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2 дахь заалт, 34 дүгээр зүйлийн 34.2.1 дэх заалт, Монгол улсын 2023 оны төсвийн тухай хууль, Засгийн газрын 2022 оны 107, 489 дүгээр тогтоолыг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. “Булган аймгийн 2023 оны төсөв батлах тухай” аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны XII/21 дугаартай тогтоолын 1 дүгээр заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн баталсугай.

1	Аймгийн төсвийн орлого бүгд	30,687,621.0
1.1	Татварын орлого	27,808,596.5
1.1.1	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-700,000.0
1.1.2	Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	450,000.0
1.1.3	Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	44,000.0
1.1.4	Авто тээвэр болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	400,000.0
1.1.5	Улсын тэмдэгтийн хураамж	26,500.0
1.1.6	Үйлдвэрлэл үйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усан төлбөр	27,508,096.5
1.1.7	Авто зам ашигласны төлбөр	80,000.0
1.2	Татварын бус орлого	2,849,024.5
1.2.1	ОНӨ-ийн эд хөрөнгийг ашигласны төлбөр	2,000.0
1.2.2	Газрын дуудлага худалдаа, сонгон шалгаруулалт	150,000.0
1.2.3	Хүүгийн орлого	1,356,596.8
1.2.4	Торгуулийн орлого	151,200.0
1.2.5	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	989,227.7
1.2.6	Нэр заагдаагүй бусад орлого	200,000.0
1.3	Хөрөнгийн орлого	30,000.0
1.3.1	Хөрөнгө борлуулсны орлого	30,000.0

2. “Булган аймгийн 2023 оны төсөв батлах тухай” аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны XII/21 дугаартай тогтоолын 3 дугаар заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн баталсугай.

“Аймгийн 2023 оны төсвийн жилд зарцуулах зарлагын нийт хэмжээг 49,046,375.5 мянган төгрөгөөр баталж, төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад дор дурдсан төсөв зарцуулах эрх олгосугай.

(мянган төгрөг)

2.1	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга	880,078.0
2.1.1	Урсгал зардлын дээд хэмжээ Үүнээс: иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал	800,078.0
2.1.2	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардал	80,000.0
2.2	Засаг дарга	48,166,297.5
2.2.1	Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар	3,888,144.5
2.2.1.1	Сумдад олгох санхүүгийн дэмжлэгийн хэмжээ	10,990,591.1
2.2.1.2	Сумдын орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлэг	3,890,480.6
2.2.1.3	Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	1,300,505.2
2.2.1.3.1	Номын сан	33,019.6
2.2.1.3.2	Музей	53,422.0
2.2.1.3.3	Хөгжимт жүжгийн театр	99,800.0
2.2.1.3.4	Булганхангай МСҮТ	439,805.0
2.2.1.3.5	ХАА-н МСҮТ	58,513.8
2.2.1.3.6	БТСГазар	615,944.8
2.2.1.2	Хөрөнгийн зардлын дээд хэмжээ	21,359,301.4
2.2.1.2.1	Үүнээс: Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт	5,568,548.4
2.2.1.2.2	Орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр хийгдэх их засвар	3,599,644.2
2.2.1.2.3	Авто замын сан	1,122,700.0
2.2.1.2.4	Байгаль хамгаалах нөхөн сэргээх арга хэмжээ	6,950,194.5
2.2.1.2.5	Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сан	4,118,214.3
2.2.2	Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба	259,906.2
2.2.3	Орон нутгийн өмчийн газар	219,819.7
2.2.4	Байгаль орчин аялал жуулчлалын газар	1,168,359.1
2.2.5	Хүүхдийн сувилал	224,350.9
2.2.6	Нийгмийн халамжийн сангийн зардал	110,880.0
2.2.7	Гамшгаас хамгаалах сангийн зардал	100,000.0
2.2.8	Цэргийн дүйцүүлэх албаны зардал	100,000.0
2.2.9	Нийтийн тээврийн татаас	10,000.0
2.2.10	Мал эмнэлгийн үйлчилгээний зардал	627,865.0
2.2.11	Малыг эрсдэлээс хамгаалах сан	40,000.0
2.2.12	Ахмадын хорооны зардал	95,333.7
2.2.13	Аймгийн Засаг даргын хуулиар олгогдсон зарим чиг үүргийг хэрэгжүүлэх зардал	200,000.0

2.2.14	Мөрийн хөтөлбөр хэрэгжүүлэх зардал	1,000,000.0
2.2.15	Нөөцийн махны урамшуулал	25,000.0
2.2.16	Дамжуулан олгох зээлийн үндсэн төлбөр	834,227.7
2.2.17	Дамжуулан олгох зээлийн хүүгийн төлбөр	1,356,596.8
2.2.18	Цэвэрлэх байгууламжийн зардал	364,935.6

3.“Булган аймгийн 2023 оны төсөв батлах тухай” аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны XII/12 дугаартай тогтоолын 4 дэх заалтын “15,407,356.9” гэснийг “21,359,301.4” гэж өөрчилсүгэй.

4.“Булган аймгийн 2023 оны төсөв батлах тухай” аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны XII/21 дугаартай тогтоолын 5 дахь заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн баталсугай.

4.1	Сумын төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг	10,990,591.1
4.1.1	Баян-Агт	902,666.2
4.1.2	Баяннуур	636,902.7
4.1.3	Бугат	761,163.7
4.1.4	Гурванбулаг	697,810.9
4.1.5	Дашинчилэн	746,798.4
4.1.6	Могод	786,544.0
4.1.7	Орхон	673,084.8
4.1.8	Рашаант	750,976.6
4.1.9	Сайхан	753,699.0
4.1.10	Сэлэнгэ	1,018,500.6
4.1.11	Тэшиг	519,646.9
4.1.12	Хишиг-Өндөр	901,066.8
4.1.13	Хутаг-Өндөр	1,013,480.7
4.1.14	Хялганат	828,249.8

5.“Булган аймгийн 2023 оны төсөв батлах тухай” аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2022 оны XII/21 дугаартай тогтоолын 6 дахь заалтыг заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн баталсугай.

5	Сумын төсвөөс аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлого	2,459,443.3
5.1	Булган	162,449.2
5.2	Бүрэгхангай	19,055.7
5.3	Хангал	2,277,938.4

6.“Булган аймгийн 2023 оны төсөв батлах тухай” аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны XII/21 дугаартай тогтоолын 9 дэх заалтын “40,856,477.0” гэснийг “49,046,375.5” гэж, 9.1 дэх заалтын “18,586,524.5” гэснийг “30,687,621.0” гэж, 9.4 дэх заалтын “5,064,249.0” гэснийг “0” гэж, 9.5 дахь заалтын “1,306,392.3” гэснийг “2,459,443.3” гэж өөрчилсүгэй.

7. Орон нутгийн төсвөөс санхүүждэг төсөвт байгууллагын төрийн захиргааны албан хаагчдын орон нутгийн нэмэгдлийг 30 хувиар нэмж, төрийн үйлчилгээний албан тушаалын цалингийн доод хэмжээг 100,000.0 төгрөгөөр нэмэгдүүлэн 2023 оны 02 дугаар сараас тооцож олгохыг аймгийн Засаг дарга (Б.Ариун-Эрдэнэ)-д даалгасугай.

8. "Булган аймгийн 2023 оны төсөв батлах тухай" аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны XII/21 дугаартай тогтоолын 10, 11, 12, 13, 14, 15 дугаар заалтаар баталсан 2, 3, 4, 5, 6 дугаар хавсралтыг энэхүү тогтоолын 1, 2, 3, 4, 5, 6 дугаар хавсралтаар өөрчлөн баталсугай.

ДАРГА

Д.ЭРДЭНЭБАТ

**Булган аймгийн 2023 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн
хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлт**

№	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын 2023 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүн	Үр дүнгийн чанарын болон тоо хэмжээний шалгуур үзүүлэлт	Суурь он	Суурь түвшин	2023 оны зорилтот түвшин	Хөтөлбөрийн зарцуулах төсөв (сая төгрөг)
1	Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд хууль тогтоомжоор олгогдсон бүрэн эрхээ хэрэгжүүлж, нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд мөрдөх бодлого, шийдвэр, дүрэм, журмыг хуулийн хүрээнд бие даан шийдвэрлэх, иргэдийн оролцоо, эрх зүйн боловсролыг дээшилж, гэмт хэргийг гаралт буурна	Хуралдаанаас гарсан бодлого, шийдвэр, дүрэм журмыг хуулийн хүрээнд шийдвэрлэж, аймгийн хөгжлийн бодлогыг тодорхойлох (Хууралдаанаар хэлэлцүүлсэн асуудал, гарсан тогтоолын тоо)	2021	12	12	880.1
		Хуралдааны шийдвэрт иргэдийн саналыг тусгаж, иргэдийн оролцоо сайжирч ил тод нээлттэй байх үйл ажиллагаа (хэлэлцүүлгийн тоо)	2021	14	18	
		ИТХ-ын төлөөлөгчид сонгогдсон тойргийн иргэдтэй уулзалт хийж, санал бодлыг сонсож, хуралдаанаас гарсан бодлого шийдвэрийг танилцуулах үйл ажиллагаа (хамрагдах иргэдийн тоо, нийт иргэдэд эзлэх хувь)	2021	28	30	
2	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын үйл ажиллагааг хэвийн жигд явуулах, аймгийн Засаг дарга, нутгийн өөрөө удирдах байгууллага, сумдын удирдлагыг мэргэжлийн цаг үеэ олсон зөвлөгөө, дэмжлэгээр шуурхай хангах	Аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангах	2021	82.6	85	25,002.9
		Аймгийн ИТХ-ын тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийн хувь	2021	92.3	93	
3	Хүрээлэн буй орчин, байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээ	Усны нөөц хамгаалах, сан хангамжийг сайжруулах чиглэлээр хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тоо	2022	13	34	6,950.2
		Ой, цөлжилтийн талаар хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тоо	2022	13	8	
		Газар, газрын хэвлийг хамгаалах, орчны бохирдлыг бууруулах, хог хаягдлыг багасгах чиглэлээр хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тоо	2022	5	3	

		Биологийн төрөл зүйлийг хамгаалах чиглэлээр хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тоо	2022	1	1	
		Ногоон хөгжлийн бодлогын хүрээнд хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тоо	2022	7	5	
		Байгаль хамгаалах чиглэлээр хэрэгжүүлэх бусад арга хэмжээний тоо	2022	3	3	
4	Байгууллагын зохистой засаглал, дотоод хяналтын байдал, төсөв санхүүгийн үйл ажиллагаанд үнэлэлт дүгнэлт өгөх, эрсдэлийн удирдлагаар хангах үндсэн дээр байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулахад дэмжлэг үзүүлэх	Санхүүгийн хяналт шалгалт (байгууллагын тоо)	2021	50	74	259.9
		Дотоод аудит (байгууллагын тоо)	2021	10	6	
		Нөхөн төлбөр, зөвлөмж, албан шаардлагын мөрөөр ажиллах (барагдуулалтын хувь)	2021	68	70	
5	Орон нутгийн өмчийн бодлого зохицуулалтыг хэрэгжүүлэх, ашиглалт, хадгалалт, хамгаалалтад хяналт тавих	Цахим мэдээллийн санд өмчийн мэдээллээ оруулсан байх	2021	144	144	219.8
		Зохион байгуулах дуудлага худалдааны тоо	2021	17	5	
		Хөрөнгө худалдах, худалдан авах, актлах, шилжүүлэх, хасах асуудлаар гаргасан тогтоолын тоо	2021	20	10	
	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн худалдан авах ажиллагааг хуулийн дагуу зохион байгуулах	2021	100	100		
6	Халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх мал эмнэлгийн үйлчилгээ	Вакцинжуулалтад хамрагдах малын тоо (мянгаар, давхардсан тоогоор)	2021	712.1	712.5	627.9
7	Зорилтот бүлгийн 0-2 насны хүүхдийг хүнс тэжээлийн дутагдал болон сэргээн засах, чийрэгжүүлэлтийн үйлчилгээнд хамруулах	Асаргаа, үйлчилгээнд хамруулах хүүхдийн тоо	2022	40	40	224.4

**Аймгийн Орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт,
хөтөлбөр, төсөл арга хэмжээний жагсаалт**

(мянган төгрөг)

№	Төсөл арга хэмжээний нэр байршил, хүчин чадал	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжих дүн
1. Шилжих хөрөнгө оруулалт				100,000.0	100,000.0
1.1	Хяналтын камерын хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх, хэсэгчлэн шинэчлэх (Булган сум)	2022	2023	50,000.0	50,000.0
1.2	Орон нутгийн өмчийн барилга байгууламж шинээр барих (Хутаг-Өндөр сум)	2023	2023	50,000.0	50,000.0
2. Барилга байгууламж, дэд бүтэц				4,793,948.4	3,968,948.4
2.1	Аймгийн төвийн гэрэлтүүлэг, гэрлэн чимэглэлийн хэмжээг нэмэгдүүлэх (Булган сум)	2023	2023	700,000.0	700,000.0
2.2	Нийтийн биеийн тамирын талбай байгуулах (Булган сум)	2023	2023	500,000.0	500,000.0
2.3	Гудамж, зам талбайн гэрэлтүүлэг (Булган сум 4 дүгээр баг)	2023	2023	150,000.0	150,000.0
2.4	Сумын төвийн гэрэлтүүлэг (Хишиг-Өндөр сум)	2023	2023	100,000.0	100,000.0
2.5	Тоглоомын талбай байгуулах (Булган сум 2 дугаар баг)	2023	2023	56,000.0	56,000.0
2.6	Төрийн албан хаагчийн 6 айлын орон сууц барих (Хангал сум, Хялганат тосгон)	2023	2023	420,000.0	420,000.0
2.7	Сумын төвийн гэрэлтүүлэг (Бугат сум)	2023	2023	100,000.0	100,000.0
2.8	Явган болон дугуйн зам шинээр барих (Булган сум 2490 м)	2023	2023	520,948.4	520,948.4
2.9	Сумын ЗДТГ-ын барилгын гадна фасадны ажлын өөрчлөлтийн үнийн санхүүжилт (Баян-агт сум)	2023	2023	67,000.0	67,000.0
2.10	Биеийн тамирын заал (Могод сум)	2023	2024	1,000,000.0	250,000.0
2.11	Сургуулийн барилга шинээр барих орон нутгийн оролцооны хөрөнгө 320 суудал (Баян-Агт сум)	2023	2023	100,000.0	100,000.0
2.12	Спорт заалны барилга шинээр барих оролцооны хөрөнгө (Бугат сум)	2023	2023	200,000.0	200,000.0
2.13	Аймгийн төвийн гэрэлтүүлэг, гэрлэн чимэглэлийн хэмжээг нэмэгдүүлэх (Булган сумын Хужир толгойгоос отоглох цэг хүртэл)	2023	2023	550,000.0	550,000.0
2.14	ЕБС-ийн сургуулийн барилгын орон нутгийн оролцооны хөрөнгө, 320 суудал (Сайхан сум)	2023	2023	100,000.0	100,000.0
2.15	Холбооны замын уулзварын гэрлэн дохио (Булган сум)	2023	2023	80,000.0	80,000.0
2.16	Ханжаргалант худалдааны төвөөс Хаан банк хүртэл явган зам шинээр барих (Булган сум)	2023	2023	150,000.0	75,000.0
3.Тоног төхөөрөмж, техник хэрэгсэл				1,499,600.0	1,499,600.0

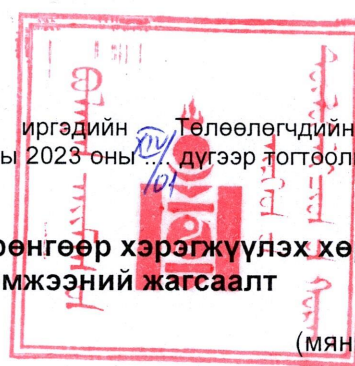
3.1	Аймгийн төвийн хяналтын камерыг өргөтгөх, шинэчлэх	2023	2023	100,000.0	100,000.0
3.2	Төрийн албаны цахим шилжилт-Ухаалаг Булган цахим системийг нэвтрүүлэх	2023	2023	138,400.0	138,400.0
3.3	Хөгжимт жүжгийн театрын тохижилт, техник хэрэгслийн шинэчлэл	2023	2023	100,000.0	100,000.0
3.4	Усан бассейн сургалтын төвд усны тоос сорогч	2023	2023	7,500.0	7,500.0
3.5	Соёл, урлагын газрын тавилга, тоног төхөөрөмж	2023	2023	10,000.0	10,000.0
3.6	Сумын ЗДТГ-ын албан хэрэгцээний автомашин (Рашаант сум)	2023	2023	80,000.0	80,000.0
3.7	Сумын ЗДТГ-ын албан хэрэгцээний автомашин (Баяннуур сум)	2023	2023	65,000.0	65,000.0
3.8	Сумын ЗДТГ-ын албан хэрэгцээний автомашины дэмжлэг (Хангал сум, Хялганат тосгон)	2023	2023	20,000.0	20,000.0
3.9	Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн лабораторийн этолан тоног төхөөрөмж	2023	2023	10,000.0	10,000.0
3.10	Татварын хэлтсийн тавилга, тоног төхөөрөмж	2023	2023	15,000.0	15,000.0
3.11	Булган сумын хяналтын камерын хяналтын дэлгэцийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх, сумын цагдаагийн кабоныг камержуулах (Цагдаагийн газар)	2023	2023	15,000.0	15,000.0
3.12	Булган аймгийн зарим багийн Засаг дарга нарыг зөөврийн компьютерээр хангах (15 ш)	2023	2023	45,000.0	45,000.0
3.13	Сумын ЭМТ-ийн эмч, багийн эмч нарыг зөөврийн компьютерээр хангах (5 ш)	2023	2023	15,000.0	15,000.0
3.14	Биеийн тамир спорт хороонд шаардлагатай хэрэглэл материал	2023	2023	50,000.0	50,000.0
3.15	Зарим багийн дарга нарт мотоцикль олгох (10ш)	2023	2023	26,700.0	26,700.0
3.16	Аймгийн ИТХ-ын төлөөлөгчдийн техник хэрэгсэл	2023	2023	142,000.0	142,000.0
3.17	ЕБС-ийн англи хэлний ленгифоны танхим тохижуулах (Хутаг-Өндөр сум, Хангал сум Хялганат тосгон, Булган сумын 1, 2, 3 дугаар сургууль)	2023	2023	410,000.0	410,000.0
3.18	Онцгой байдлын газрын шуурхай дуудлагын автомашин	2023	2023	55,000.0	55,000.0
3.19	Аймгийн ЗДТГ-ын хурлын танхимын тоног төхөөрөмж	2023	2023	35,000.0	35,000.0
3.20	Соёлын байгууллагуудын тавилга, тоног төхөөрөмж	2023	2023	50,000.0	50,000.0
3.21	Эрүүл мэндийн даатгалын хэлтсийн тавилга, тоног төхөөрөмж	2023	2023	10,000.0	10,000.0
3.22	Аймгийн ЗДТГ-т лифт суурилуулах	2023	2023	100,000.0	100,000.0
НИЙТ				6,393,548.4	5,568,548.4

Аймгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх их засварын төсөл, арга хэмжээний жагсаалт

(мянган төгрөг)

Д/д	Төсөл арга хэмжээний нэр	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжих дүн
1. Шилжих их засвар:				936,644.2	536,644.2
1.1	Сургуулийн спорт заалны дээврийн засварын ажил (Баяннуур сум)	2022	2023	80,000.0	80,000.0
1.2	АЗДТГ-ын "Г" блокын засварын нэмэлт ажил	2023	2023	10,621.0	10,621.0
1.3	Сургуулийн барилгын засвар (Сэлэнгэ сум)	2022	2023	496,023.2	246,023.2
1.4	Соёлын төвийн засвар (Сэлэнгэ сум)	2022	2023	350,000.0	200,000.0
2. Шинээр хэрэгжих их засвар				3,223,000.0	3,063,000.0
2.1	Цэцэрлэгийн барилгын засвар (Дашинчилэн сум)	2023	2023	300,000.0	300,000.0
2.2	Сургуулийн барилгын засвар (Хангал сум)	2023	2023	200,000.0	200,000.0
2.3	Гурванбулаг сумын ЗДТГ-ын барилгын засвар	2023	2023	50,000.0	50,000.0
2.4	Биеийн тамир спортын газрын "Б" заалны засвар	2023	2023	250,000.0	250,000.0
2.5	Соёлын ордны барилгын их засвар (Булган сум)	2023	2023	150,000.0	150,000.0
2.6	18 дугаар байр хүртэлх чиглэлийн шугамын шинэчлэл (Булган сум)	2023	2024	360,000.0	200,000.0
2.7	Бугат сумын ЗДТГ-ын барилгын засвар	2023	2023	300,000.0	300,000.0
2.8	Соёлын төвийн засвар (Хутаг-Өндөр сум)	2023	2023	225,000.0	225,000.0
2.9	Сургуулийн барилгын засвар (Бүрэгхангай сум)	2023	2023	550,000.0	550,000.0
2.10	Мобикомын дамжуулах станцын хашаа (Хутаг-Өндөр сум, Хантай баг)	2023	2023	20,000.0	20,000.0
2.11	Төсвийн байгууллагуудын сантехникийн засвар (Баяннуур сум)	2023	2023	50,000.0	50,000.0
2.12	Соёлын төвийн барилгын засвар (Сайхан сум)	2023	2023	100,000.0	100,000.0
2.13	Дотуур байрны засварын үлдэгдэл санхүүжилт (Бүрэгхангай сум)	2023	2023	28,000.0	28,000.0
2.14	Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн лабораторийн барилгын засвар	2023	2023	10,000.0	10,000.0
2.15	Цагдаагийн кабон барилгын засвар (Гурванбулаг сум)	2023	2023	10,000.0	10,000.0
2.16	Ахмадын амралтын барилгын засвар (Булган сум)	2023	2023	250,000.0	250,000.0
2.17	Сургуулийн барилгын засвар (Хишиг-Өндөр сум)	2023	2023	100,000.0	100,000.0
2.18	Нэгдсэн эмнэлгийн хүүхдийн тасгийн засвар	2023	2023	150,000.0	150,000.0
2.19	Музейн барилгын засвар (Булган сум)	2023	2023	120,000.0	120,000.0
Нийт дүн				4,159,644.2	3,599,644.2

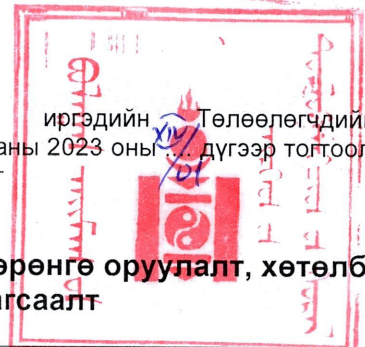

Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл арга хэмжээний жагсаалт

(мянган төгрөг)

№	Төсөл арга хэмжээний нэр байршил, хүчин чадал	Хамрах салбар	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжих дүн
1. Шилжих төсөл, арга хэмжээ					923,805.4	628,106.0
1.1	Орон нутгийн өмчийн барилга, байгууламж барих (Сайхан сум)	Нийгмийн салбар	2022	2023	280,000.0	280,000.0
1.2	Сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө (Бугат сум)	Дэд бүтэц	2022	2023	60,000.0	60,000.0
1.3	Халуус усны барилга (Баян-Агт сум)	Нийгмийн салбар	2022	2023	164,500.0	68,800.6
1.4	Соёлын төвийн засвар (Баяннуур сум)	Соёл	2022	2023	419,305.4	219,305.4
2. Шинээр хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээ					4,365,608.3	3,422,608.3
2.1	Хөрөнгө оруулалтын ажлын зураг, төсөл, ТЭЗҮ боловсруулах	Дэд бүтэц	2023	2023	696,408.3	696,408.3
2.2	Өвс, тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх	Хөдөө аж ахуй	2023	2023	150,000.0	150,000.0
2.3	Ахуйн үйлчилгээний барилгын засварын 2 дахь шатны ажил (Гурванбулаг сум)	Нийгмийн салбар	2023	2023	200,000.0	200,000.0
2.4	Аймгийн баяр наадмын зардал	Нийгмийн салбар	2023	2023	80,000.0	80,000.0
2.5	Сумын төвийн цахилгаан хангамжийн 0.4-10 кв-ын ЦДАШ-ын шинэчлэл (Баяннуур сум)	Дэд бүтэц	2023	2023	280,000.0	280,000.0
2.6	Сумын төвийн гудамж, зам талбайн тохижилт (Булган сум)	Дэд бүтэц	2023	2023	250,000.0	250,000.0
2.7	Сумын төвийн цахилгаан хангамжийн засвар, шинэчлэл (Баян-Агт сум)	Дэд бүтэц	2023	2023	80,000.0	80,000.0
2.8	"Монгол баялаг 330" цуврал нэвтрүүлэг төсөл (15 сум)	Соёл	2023	2023	73,200.0	73,200.0
2.9	Төрийн болон хувийн хэвшлийн байгууллагууд, нийтийн орон сууцнуудыг ээлж дараатай халуун усны системд холбох (Булган сум)	Дэд бүтэц	2021	2024	1,443,000.0	500,000.0
2.10	Барилга байгууламжийн гэрчилгээжүүлэлт	Дэд бүтэц	2023	2023	60,000.0	60,000.0
2.11	Сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах (Рашаант сум)	Дэд бүтэц	2023	2023	60,000.0	60,000.0
2.12	Сургуулийн халуун усны барилга засварлах (Хутаг-Өндөр сум Хантай баг)	Нийгмийн салбар	2023	2023	63,000.0	63,000.0
2.13	Нийтийн эзэмшлийн орон сууцны фасадны засвар (Булган сум)	Дэд бүтэц	2023	2023	350,000.0	350,000.0
2.14	Халуус усны барилгын гадна шугам сүлжээний ажил (Баян-Агт сум)	Дэд бүтэц	2023	2023	40,000.0	40,000.0

2.15	Эрүүл мэндийн зам шинээр барих (Булган сум)	Дэд бүтэц	2023	2023	540,000.0	540,000.0
3. Бараа, тоног төхөөрөмж					25,000.0	25,000.0
3.1	Гэр цэцэрлэгийг шинэчлэх 15 ш	Нийгмийн салбар	2023	2023	67,500.0	67,500.0
НИЙТ					5,356,913.7	4,118,214.3

**Авто замын сангийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл
арга хэмжээний жагсаалт**

Д/д	Төсөл арга хэмжээний нэр	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжих дүн
1. Шилжих төсөл, арга хэмжээ				140,000.0	62,700.0
1.1	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам барих (Бугат сум)	2022	2023	140,000.0	62,700.0
2. Шинээр хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээ				1,060,000.0	1,060,000.0
2.1	Ургац тээврийн авто замын засвар	2023	2023	60,000.0	60,000.0
2.2	Орон нутгийн чанартай авто замын засвар, арчлалт	2023	2023	60,000.0	60,000.0
2.3	Байгалийн гамшгийн үеийн авто зам, замын байгууламжийн засвар	2023	2023	50,000.0	50,000.0
2.4	Булган сумын төвд нийтийн эзэмшлийн авто зогсоолын талбайг нэмэгдүүлэх (11-р байр)	2023	2023	80,000.0	80,000.0
2.5	Зам, тээврийн хяналтын төвийн зардал	2023	2023	10,000.0	10,000.0
2.6	Сумын төвийн зам засвар (Рашаант сум)	2023	2023	100,000.0	100,000.0
2.7	Сумын төвийн зам засвар (Хишиг-Өндөр сум)	2023	2023	60,000.0	60,000.0
2.8	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам барих (Бугат сум)	2023	2023	220,000.0	220,000.0
2.9	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам барих (Орхон сум)	2023	2023	220,000.0	220,000.0
2.10	Сумын төвийн автозам шинээр барих оролцооны хөрөнгө (Тэшиг сум)	2023	2023	200,000.0	200,000.0
Нийт дүн				1,200,000.0	1,122,700.0

**Аймгийн Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаар
хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалт**

(мянган төгрөг)

Д/д	Хэрэгжүүлэх төсөл арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, тоо хэмжээ	Хэрэгжүүлэх хугацаа	төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжих дүн
Шилжих хөрөнгө оруулалт, төсөл арга хэмжээ				
1	Хангал сумын цэвэр усны даралтат цамхаг барих	2022-2023	250,000.0	228,850.0
2	Булаг шандын эхийг хашиж хамгаалах (Баян-Агт, Орхон, Хишиг-Өндөр, Баяннуур, Булган, Бүрэгхангай, Дашинчилэн, Могод, Гурванбулаг сум)	2022-2023	68,000.0	68,000.0
3	Аялал жуулчлалын нэгдсэн дижитал, платформ, виртуаль аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх (аялал жуулчлалын вэб сайт хөгжүүлэх, ашиглуулах)	2022-2023	45,000.0	45,000.0
Дүн			363,000.0	341,850.0
1. Усны нөөц хамгаалах, усан хангамжийг сайжруулах чиглэлээр				
4	Хульжийн рашааны хамгаалалтын бүсийг хашаажуулах	2023-2023	120,000.0	120,000.0
5	"Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд усны эх үүсвэрийг бий болгох зорилгоор нуурыг нөхөн сэргээх зураг төсөв (Баяннуур сум Баян)	2023-2023	35,000.0	35,000.0
6	"Тэрбум" мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд ойжуулалт (100 га, Бугат, Бүрэгхангай, Орхон, Сэлэнгэ, Хангал, Хишиг-Өндөр, Хутаг-Өндөр)	2023-2023	356,000.0	356,000.0
7	Усны эхийг бүрдүүлэгч ойн санг хамгаалах зорилгоор ойн хортны судалгааны ажил (500000 га, ой бүхий сумдад)	2023-2023	40,000.0	40,000.0
8	Даралтат цамхагийн насос суурилуулах (Баян-агт сум)	2023-2023	25,000.0	25,000.0
9	Усны эхийг бүрдүүлэгч ойн санг хамгаалах зорилгоор ойн хортны тэмцлийн ажил (23932 га, Баян-Агт, Бугат, Бүрэгхангай, Орхон, Сэлэнгэ, Тэшиг, Хангал, Хишиг-Өндөр, Хутаг-Өндөр)	2023-2023	749,435.6	749,435.6
10	Усны эхийг бохирдуулагч хог хаягдлыг тээвэрлэх зориулалтын тоноглогдсон автомашин (Баяннуур, Орхон, Сайхан, Сэлэнгэ, Булган сум)	2023-2023	300,000.0	300,000.0
11	Бохир соруулах тоноглогдсон автомашин (Бүрэгхангай сум)	2023-2023	60,000.0	60,000.0
12	Гэр хорооллын айл өрхүүдийг төвлөрсөн дэд бүтэц, инженерийн шугам сүлжээнд холбох (Булган сум)	2023-2023	600,000.0	600,000.0
13	Цэвэрлэх байгууламж шинээр барих (Сайхан сум)	2023-2023	691,348.8	691,348.8
14	Хүн ам, бэлчээрийн усан хангамж таримал ойн услагаа арчилгаа нэмэгдүүлэх зориулалтаар шинээр худаг гаргах (Баян-Агт, Бугат, Гурванбулаг, Могод, Рашаант, Хутаг-Өндөр, Дашинчилэн, Булган, Орхон, Сэлэнгэ сум)	2023-2023	270,000.0	270,000.0
15	Усны эх үүсвэрийн хамгаалалтын бүсийг тэмдэгжүүлэх (сав газрууд)	2023-2023	49,000.0	49,000.0
16	Бүрэгхангай сумын цэвэр усны даралтат цамхаг барих 2-р шатны ажил	2023-2023	400,000.0	400,000.0

17	Орхон сумын цэвэр усны даралтат цамхаг барих 2-р шатны ажил	2023-2023	200,000.0	200,000.0
18	Бохир соруулах тоноглогдсон автомашин (Тэшиг сум)	2023-2023	65,000.0	65,000.0
19	Отоглох цэгт боловсон 00 барих (Тэшиг сум)	2023-2023	15,000.0	15,000.0
20	Нефтээр бохирдсон газрын усны судалгаа, шинжилгээний зардал	2023-2023	8,000.0	8,000.0
21	Хануй, Цагаан голын орчимд боловсон 00 барих (Баян-Агт сум)	2023-2023	19,000.0	19,000.0
22	Хануй, Цагаан голын орчмын хог хаягдлыг ангилан устгах (Баян-Агт сум)	2023-2023	11,000.0	11,000.0
23	Төв усан сангийн ухаалаг худагт ус зөөлрүүлэх тоног төхөөрөмж суурилуулах (Хутаг-Өндөр сум)	2023-2023	10,000.0	10,000.0
24	Усны сав газрын захиргаа, БОАЖГ-т шаардлагатай тоног төхөөрөмж	2023-2023	45,620.0	45,620.0
25	Эко зуслангийн тохижилт (Баян-Агт сум)	2023-2023	15,000.0	15,000.0
26	Цэвэр усны даралтат цамхаг шинээр барих (Сэлэнгэ сум)	2023-2023	149,000.0	149,000.0
27	Цэвэр усны даралтат цамхаг барих 2-р шатны ажил (Хангал сум)	2023-2023	240,000.0	240,000.0
28	Цэвэр усны шугам сүлжээ, ухаалаг ус түгээх байрны 2 дугаар шатны ажлын нэмэлт ажил (Сайхан сум)	2023-2023	41,982.40	41,982.40
29	Цэвэр усны шугам сүлжээ, ухаалаг ус түгээх байрны 3 дугаар шатны ажлын нэмэлт ажил (Сайхан сум)	2023-2023	40,130.40	40,130.40
30	Цэвэр усан хангамжийн нэгдсэн системийг шинээр байгуулах (Булган сум, Рашаант баг)	2023-2024	500,000.0	250,000.0
31	Усны сан бүхий хамгаалалтын бүс тогтоох (Туул голын сав газрын захиргаанд хамаарах бүс нутагт)	2023-2023	12,346.9	12,346.9
32	Усны сан бүхий хамгаалалтын бүс тогтоох (Орхон-Чулуут голын сав газрын захиргаанд хамаарах бүс нутагт)	2023-2023	16,479.4	16,479.4
33	Усны сан бүхий хамгаалалтын бүс тогтоох (Хөвсгөл нуур Эгийн голын сав газрын захиргаанд хамаарах бүс нутагт)	2023-2023	13,364.2	13,364.2
34	Усны сан бүхий хамгаалалтын бүс тогтоох (Сэлэнгэ голын сав газрын захиргаанд хамаарах бүс нутагт)	2023-2023	22,396.6	22,396.6
35	Усны сан бүхий хамгаалалтын бүс тогтоох (Хануй голын сав газрын захиргаанд хамаарах бүс нутагт)	2023-2023	12,945.2	12,945.2
Дүн			5,133,049.5	4,883,049.5
2. Ой, цөлжилтийн талаар:				
36	"Тэрбум" мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд доройтсон газрыг нөхөн сэргээх ойн зурвасын ажил (4га, Дашинчилэн, Баяннуур)	2023-2023	90,000.0	90,000.0
37	"Хожуул" төслийг хэрэгжүүлэх (Бугат, Хангал, Орхон, Хишиг-Өндөр, Сэлэнгэ сум)	2023-2023	75,000.0	75,000.0
38	Ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх, зам талбайн засвар арчлалт	2023-2023	100,000.0	100,000.0
39	Ой хээрийн түймрээс урьдчилан сэргийлэх сургалт (2 удаа)	2023-2023	5,000.0	5,000.0
40	Бэлчээрийн хортон мэрэгчидтэй байгаль орчинд халгүй аргаар тэмцэх (40000 га)	2023-2023	64,000.0	64,000.0
41	Хөл газрын ургамалтай механик аргаар тэмцэх (Булган сум)	2023-2023	12,600.0	12,600.0
42	Байгаль орчинд ээлтэй шахмал түлшний үйлдвэрийн ТЭЗҮ боловсруулах	2023-2023	70,000.0	70,000.0

43	Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн захиргааны байгууллагуудтай ой хээрийн түймэр, сургалт сурталчилгаа, соён гэгээрүүлэх чиглэлээр хамтарч ажиллах	2023-2023	20,000.0	20,000.0
Дүн			436,600.0	436,600.0
3. Газар, газрын хэвлийг хамгаалах, орчны бохирдлыг бууруулах хог хаягдлыг багасгах талаар				
44	Хог хаягдлыг цэвэрлэн зайлуулах "Цэвэр орчин-Цэмцгэр Булган" аяныг зохион байгуулах	2023-2023	34,000.0	34,000.0
45	Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх арга хэмжээ явуулах	2023-2023	5,000.0	5,000.0
46	Сумдын газар зүйн нэрийн тодруулалт, баталгаажуулах ажил (Баян-Агт, Булган, Гурванбулаг, Дашинчилэн, Орхон, Тэшиг, Хангал, Хишиг-Өндөр, Хутаг-Өндөр)	2023-2023	444,295.0	444,295.0
47	Био жорлон (20 ш)	2023-2023	103,400.0	103,400.0
Дүн			586,695.0	586,695.0
4. Биологийн төрөл зүйлийг хамгаалах				
48	Тусгай хамгаалалттай газар нутагт биотехникийн арга хэмжээ авах (Зэд-Хантай-Бүтээлийн нурууны дархан цаазат газар, Хөгнө-Тарны тусгай хамгаалалттай газар)	2023-2023	15,000.0	15,000.0
Дүн			15,000.0	15,000.0
5. Ногоон хөгжлийн бодлого, аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх арга хэмжээ				
49	Олон улсын ИТМ үзэсгэлэнд оролцож, аялал жуулчлалын аж ахуйн нэгж, байгууллагатай хамтран ажиллах	2023-2023	10,000.0	10,000.0
50	Аялал жуулчлалын эвент арга хэмжээг зохион байгуулах (Айраг фестиваль, Хангинахын шугуйн шагайн тойром, Airagday арга хэмжээ)	2023-2023	150,000.0	150,000.0
51	Нутгийн иргэдэд түшиглэсэн аялал жуулчлалыг дэмжих	2023-2023	120,000.0	120,000.0
52	Аялал жуулчлалын цахим платформ хөгжүүлэх	2022-2023	80,000.0	80,000.0
Дүн			360,000.0	360,000.0
6. Бусад				
53	Байгаль хамгаалах сангийн үйл ажиллагааны зардал	2023-2023	7,000.0	7,000.0
54	Байгалийн гамшгийн эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээний зардал	2023-2023	300,000.0	300,000.0
55	Байгаль орчны багц хуулийн хэрэгжилтийг хангах хяналт шалгалт хийх, тооллого судалгааны ажил явуулах (хууль бус мод бэлтгэл, ой, хээрийн түймэр, ан агнуур, хог хаягдал, ус, рашаан нөөц ашиглах, ашигт малтмалын чиглэлээр)	2023-2023	20,000.0	20,000.0
Дүн			327,000.0	327,000.0
Нийт дүн			7,221,344.5	6,950,194.5